

Er broeit wat in de Kassenklas.....

Het Greenport kennis- en opleidingscentrum Noord Holland, bij velen beter bekend als 'Kassenklas', gaat een nieuwe fase in. Waar tot nu toe kleine aantallen leerlingen werden opgeleid in twee kassen, gaat het opleidingscentrum dit jaar van start in maar liefst zes kassen. Kassenklas is gelokaliseerd in de nieuwbouw van Proeftuin Zwaagdijk.

Tekst en foto's Bram Jaquet

Mini onderneming

De eerste van deze kassen is al in gebruik genomen door Power Flower, een minionder-neming van het Clusius College in Hoorn. Power Flower broeit 45.000 tulpenbollen, die ze op de markt brengen voor Valentijnsdag. Deze minionder-neming wordt volledig gerund door leerlingen. Ook de financiële verantwoordelijkheid ligt bij hen. De opbrengsten of verliezen worden onderling gedeeld. Power Flower is een goed voorbeeld van het soort initiatieven dat in het kennis- en opleidingscentrum zal ontstaan. In de toekomst zullen bedrijven uit de hele provincie Noord-Holland of van daarbuiten, terecht kunnen om kleinschalige projecten te komen uitvoeren bij Kassenklas. Studenten en leerlingen zullen dan op hun eigen niveau betrokken worden bij de uitvoering van deze projecten. Hiermee wordt een optimale samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs bereikt.

De leerlingen leren de bedrijven kennen en het werk dat daar wordt uitgevoerd. Ze doen vaardigheden op die door de praktijk aange-reikt worden. De bedrijven krijgen de kans een deel van de specifieke werkzaamheden die zich bij hen afspelen, te laten verrichten door leerlingen die qua potentieel hun toekomstige werknemers kunnen zijn.

Schaalvergroting

Dit is allemaal bereikt doordat Kassenklas het product is van brede samenwerking tussen een consortium van partijen die elkaar gevonden hebben, met als gemeenschappelijk doel het opleiden van leerlingen voor banen op meerdere niveaus in de sector glastuinbouw. Clusius College, Hogeschool InHolland, Horizon College en Praktijkschool WF samen met Aequor en namens het bedrijfsleven Proeftuin Zwaagdijk en van Diemen B.V. hebben de handen ineengeslagen om het project Kassenklas mogelijk te maken. Kassenklas gaat in 2008 fors groeien. Er

zijn behalve de zes kassen, op het complex ook nog leslokalen en een verwerkingshal beschikbaar. Er kan niet alleen een volledig opleidingstraject uitgevoerd worden, maar ook een volledig bedrijfsproces.

Er is hard gewerkt aan opleidingsmateriaal en lesstof door een team van docenten met de nodige praktijkervaring. Er wordt nu een gevarieerd opleidingsprogramma aangeboden in de bedekte teelt voor de hele glastuinbouw. Het programma bestaat niet alleen uit VMBO en MBO opleidingen voor het reguliere beroepsonderwijs, maar ook uit een groot aantal maatwerk trajecten voor Beroeps Begeleidend Onderwijs. Dit wil zeggen dat op basis van afspraken over de lesstof een opleidingspakket samengesteld wordt waarmee werknemers uit het bedrijfsleven op het gewenste niveau gebracht worden. De tijdstippen waarop de opleiding plaatsvindt worden eveneens in onderling overleg bepaald. Het ontwikkelen van opleidingsmateriaal is een continu proces binnen Kassenklas.

Niet alleen voor actieve werknemers uit het bedrijfsleven worden opleidingen verzorgd, ook mensen die in overleg met het CWI de kans krijgen zich te scholen, zodat ze weer kansrijk worden op de arbeidsmarkt, behoren bij de doelgroep van Kassenklas. Het gaat hier om (re-)integratietrajecten, waarbij mensen die langere tijd niet in het arbeidsproces geparticipeerd hebben, weer stap voor stap begeleid worden naar volledige inzetbaarheid in banen in de bedrijven in de regio.

Naast directe opleiding is er ook volop ruimte voor stageopdrachten voor alle opleidingen die verwant zijn met de glastuinbouw. De stages hoeven niet persé op de locatie van het opleidingscentrum plaats te vinden. Kassenklas is meer dan de faciliteiten op het complex van Proeftuin Zwaagdijk. Het is een instituut dat steeds op zoek is naar de beste mogelijkheden om haar doelen te verwezenlijken. Er wordt volop gebruik gemaakt van de mogelijkheden die bij kwekerijen in de regio geboden worden, voor specifieke opdrachten die op de eigen locatie niet uitgevoerd kunnen worden. Op termijn wil Kassenklas de functie van stagecoördinatie in deze sector nog nadrukkelijker naar zich toe trekken.

De ambities van Kassenklas hebben overigens wel grenzen. Zo is het de bedoeling dat het project zich beperkt tot het faciliteren voor andere instellingen. Er zullen geen studenten met een diploma Greenport kennis- en opleidingscentrum Noord Holland worden afgeleverd. Ze halen hun diploma bij één van de deelnemende scholen met als aantekening dat ze de opleiding gevolgd hebben bij Greenport kennis- en opleidingscentrum Noord-Holland.

De opleidingen

De kracht van de opleidingen die verzorgd worden, zit in de samenwerking die ontstaat tussen de diverse niveaus van de deelnemers. Een HBO student kan een proef begeleiden van MBO-ers. Een MBO-er kan een aantal VMBO-ers of leerlingen van de Praktijkschool West-Friesland aansturen. Er wordt modern competentiegericht onderwijs verzorgd, waarbij van tevoren vastgestelde competenties van leerlingen versterkt en getoetst worden. De koppeling van de praktijk van het bedrijfsleven aan training door opleiding in de kassen en de researchmogelijkheden van Proeftuin Zwaagdijk maken Kassenklas tot een uniek project.

De opleidingen richten zich helemaal op de vraag uit het bedrijfsleven. Vanuit Kassenklas wordt intensief onderzoek verricht naar de wensen van bedrijven. Aequor speelt hierbij een belangrijke rol. Er wordt vooral gemikt op bedrijven met de nodige toekomstvisie. Het profiel van de opleidingen bevat al die elementen waar moderne bedrijven om vragen. Techniek en bedrijfskunde kunnen daarin een veel grotere rol spelen dan tot nu toe gebruikelijk was in dit soort opleidingen.

Met name techniek is een nieuw element dat nog een definitieve plek moet vinden in het geheel. De innovatieve ontwikkelingen in de glastuinbouw leiden tot vraag naar meer ken-

nis van techniek en naar hogere opleidingsniveaus. Een heel ander aandachtsgebied voor Kassenklas vormen internationale opleidingen. Werknemers uit de nieuwe EU/landen zijn een doelgroep voor gerichte opleidingen en trainingen voor werkzaamheden, maar ook inburgering en taalonderwijs behoren tot de mogelijkheden.

Uitdagingen

De onderwijsvorm die is neergezet in Kassenklas biedt de nodige uitdagingen. Onderwijsinstellingen hebben van oudsher een andere cultuur dan het bedrijfsleven. De veranderingen in het onderwijs die al in gang gezet waren, komen bij Kassenklas in een stroomversnelling. De processen in de kassen vereisen continuïteit en slagvaardigheid. Het afstemmen van teeltprogramma's op de onderwijsbehoeften. Het gelijktijdig begeleiden van verschillende onderwijsniveaus. Het schakelen tussen algemene theorie, toegepaste theorie en alledaagse praktijk. De samenwerking op alle niveaus met het bedrijfsleven. Dit alles leidt ertoe dat niet alleen een ander soort opleiding wordt gegeven, maar er ontstaat ook een ander type docent. Een docent die ondernemend is en slagvaardig, die zakelijk is, maar ook goede didactische vaardigheden heeft.

Er is momenteel een team van docenten en

begeleiders actief dat deze uitdagingen goed aankan, dat enthousiast is en dat zich verder ontwikkelt in deze nieuwe onderwijsvorm.

Het vervolg

Het eerste resultaat van deze samenwerking verrijst nu dus letterlijk, op het complex van Proeftuin Zwaagdijk aan de Tolweg. Inmiddels wordt alweer vooruit gekeken naar de volgende fase, waarin een compleet leer/werkbedrijf moet ontstaan. De betrokken partijen zijn nog druk in overleg over de omvang en vorm daarvan. Er is een haalbaarheidsonderzoek gedaan door studenten van InHolland. Het succes van de huidige fase zal doorslaggevend zijn voor het vervolgtraject. Voorlopig staan de seinen op groen. Er is reeds belangstelling getoond vanuit Seed Valley om een aantal opdrachten uit te zetten bij zo'n leer/werkbedrijf. Agriport A7 en het Grootslag zijn nadrukkelijk in beeld en er zijn contacten met specifieke bedrijven in andere regio's. Voor de korte termijn gaat de aandacht gaan echter uit naar het verder optuigen van het huidige traject. Als op 3 april het Greenport kennis- en Opleidingscentrum Noord-Holland feestelijk geopend zal worden door minister Gerda Verburg, dan zullen de bloemen en gewassen al in volle bloei zijn. Ook dat zal dan te danken zijn aan de inzet van leerlingen die voortdurend in het proces betrokken zijn.

